

KÖZÉRDÉK

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Előfizetés:
 egész évre - - - 12 korona.
 fél évre - - - 6 " "
 negyed évre - 3 " "

Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.

Hirdetés ára: □ centiméterenként 6 fillér. Többszöri hirdetés-árkedvezményben részesül.

Nyilttér sora 40 fillér.

POLITIKAI HIREK.

A már megszokott macskazene és a rendőrökkel való dulakodás helyett október 30-án igen magas színvonalú vita folyt a képviselőházban. Andrassy Gyula gróf elment a képviselőház ülésére és ott szakítva az ellenzéki taktikával, kifejtette a maga ellenzéki álláspontját, a melyre Tisza István hosszabb beszédben válaszolt. Nyilatkozott a helyzetről Lukács László miniszterelnök is. Így a Ház ezen ülésén, melynek napirendjére csak a delegációkat összehívó királyi kézirat volt kitzúve, egész vártlanul elsőrangú vita folyt le.

Az ülésnek, melyre a kitiltott képviselőket nem bocsátotta be a katonai kordon és a melyről ennél fogva Andrassy és Darányi Ignác kivételével az egész ellenzék távolmaradt, még egy váratlan eseménye volt: Kammerer Ernő azt indítványozta, hogy a Ház alakítson huszonegy tagú bizottságot a házszabályrevízió előkészítésére. Délután négy órakor még egy ülést tartott a Ház, a melyen Kammerer Ernő megokolta indítványát. Ennek alapján a Ház elhatározta, hogy Kammerer indítványát már másnap fogja tárgyalni.

Andrassy megjelenése és föllépése a képviselőház ülésén esemény volt — oázis az utolsó idők sivatagában. A többség is

örömmel fogadta és beszédét — tekintet nélkül a közbeszédásokra, amelyeket a komolyabb emberek nyomban leintettek, — a legnagyobb figyelemmel hallgatták. A mikor Andrassy a mai áldatlan viszonyok megszüntetésének, a tárgyalásoknak és a normális parlamenti tanácskozás visszatérésének szükségét hangoztatta: általános helyeslés kísérte szavait. Ugy fogadták végső elemzésében Andrassy szerepét, mint a béke-szükség első komoly jelenségét.

Tisza beszéde Andrassyé után és válaszul Andrassy vádjaira éles volt, de nagy erővel és hatással védelmezte meg a maga álláspontját és követett eljárását az elnöki székben, amelyet a többség szankcionált. Az a mondása, válaszul Andrassy egy megjegyzésére, hogy a mi Drinápoly körül történik, dráma, amit pedig az ellenzék a képviselőházi kordon előtt produkál, bohózat: elemei erővel hatott. A mikor pedig kiemelte, hogy tudja jól, nem tréfa dolog az, a mire vállalkozott, de vállalja a felelősséget azért, amit az obstrukció ellen tett, ellenben nem tudná vállalni a felelősséget azokért az állapotokért, amelyeket a trombitások és sipolók részéről tapasztalt a parlamentben: ebben Tiszának legbensőbb egyénisége, cselekvésének legtisztább rugói nyilatkoztak meg. Bizony, örökös kár, hogy ez a két férfi egymással szemben áll, a helyett, hogy

karöltve haladnának a nemzet nagy céljai felé.

Lukács miniszterelnök is fölszólt, hogy Andrassynek személye ellen intézett támadására válaszoljon. Ezeket a támadásokat elhárította magától azzal, hogy rámutatott, hányszor és mennyire kereste a békés egyezséget a Justh Gyulával való tárgyalásai folyamán. Arra a fölszólításra pedig, hogy bekére törekedjék, könnyen rámutathatott arra, milyen sors érte az ellenzéknel a munkapartnak utolsó békejavaslatait. Az ellenzék részint nem válaszolt a fölszólításra, részint pedig fölbontatlanul küldötte vissza. Micsoda stílus ez? És hogyan lehetesen békét kötni egy ellenféllel, amely a közönséges társadalmi konvenciókat is elveti magától? Azzal végezte a miniszterelnök, hogy a koncentrikus támadások sem fogják eltéríteni őt kötelességének teljesítésétől.

A miniszterelnök f. hó 1-én törvényjavaslatot terjesztett elő a parlamenti nemzetörség szervezéséről. Ennek az a célja, hogy az elnök törvényesen szervezett jogot kapjon a karhatalom alkalmazására. Andrassy ugyanis a minap azt mondta, hogy az elnöknek az az eljárása, hogy rendőroket rendelt a Házba a képviselők kivetésére, nem alapszik törvényen: ezért nem engedelmességek a kitiltott képviselők. A nemzetörségről szóló törvény ezt a hézagot akarja pótolni. Az a házszabály-revizió pedig, a melyre

Diskussiók egy koponyával.

Irta: Szondy György.

Hajnalodott. Az ablakokon átderengett a teli virradat sötétkéke ege s az ébredő alvók álmos sóhaja végigcibálta odakünn a didergő fákat.

Ugy ahogy a bálból hazajöttem, leültem íróasztalom elé, beletemetkeztem bőrszékem puha, mély ölébe és vitatkoztam némán, elkeseredetten a multtal, mely kétszáz év előtti ősom koponyájából szórta bölcsességét. Ott állt a koponya íróasztalomon, sötétten meredt rám két üres szemgödre és én nem bírtam ki e tekintetet. Beszéde lassu volt és vontatott, hosszú szüneteket tartott közbe, mintha mindig a választ várna.

— Öreg már a véred, fiam. Évszázadokon át kihalt belőle minden erő, minden tűz. Az a mi osztályrészünk volt. Neked nem maradt más, mint gyöngesség, bátortalanság és bánat. Halk, szomorú melódiák zsongnak folyton a lelkedben; pap őseid áhitatos zsoltárai te benned bájos rokokó dallamokká formálódtak. Tulfinomodott már a véred minden csöppje, minden porczikád melabuval van átitatva. Mesterségesen kényszerítet véredet a jókedvre, iszod a bort, nem az ivás élvezetéért, hanem, hogy lelkednek ifjúságot kölcsönözzön. Magad is tudod, hogy hiába; valami kimondhatatlan finomság után epedsz, amit

soh' sem fogsz elérni szeptért bus vagy mindig és szomorú.

Pedig tetőled függ a familia sorsa. Utolsó sarj vagy, tevéled kihalt az ősi család. Gondolnod kellene a familia jövőjére.

Az a leány, akiért a szived fáj, nem neked való. Az is olyan, mint te: fáradt, pihegő lüktetése megöregedett vérnek. A szeme fénye tompa, az ajka érkein bágyadt, kis fehér kezein bus intésnek kéklenek át az erek. Mit akarsz vele?

A világra erős, hatalmas sarjok kellene és ti ilyeneket nem hozhattok létre. Sápadt, szomorú gyerekek lesznek a tieitek, nagy, fekete bánatos szemekkel, tulokos, ványnyadtfejű gyerekek. Olyanok, mint az üveg-házban nőtt virágok: az élet első szellője ketté roppantja derekukat.

Különös ez a ti világotok. Szerelmeiről beszéltek s fogalmatok sincs az igazi szerelemről. Ti külön szerettek a lelketekkel, külön a testetekkel, amelynek minden érzeke önállóan keresi szerelme tárgyát. El sem tudtok képzelni olyan szerelmet, amely testileg-lelkileg összhangzó.

Ezt a leányt a lelkeddel szereted; tudod nagyon jól, hogy a tested nem ezért a törekeny fehérségért eped s hakis ereje volna még a vérednek, lerázná az ostobán rákenyszeritet beklyókat és jogait követelné. Te melléd erős, tüzes szűz leány kell, pezsgő, friss vér, aki új energiát hoz a familiába,

— Lehet, hogy igazad van, öregem. Neked jogod van így beszélni, mert nem ismered a mi szerelmünket. A hangulatszerelmet. Mi belemertülünk egy nagy, hullámzó világba, repülünk a tulfinomodásadta szárnyakkal, midőn egymáshoz simulva ülünk, mind két szerelmes, fázós veréb. Nincs szükségünk a beszédre, mi érezzük egymás gondolatát. A szemeink szinte egymásba fogóznak, látjuk a lelkeinket és élvezzük a hangulatot. Értsd meg, nem a szerelmet, hanem a hangulatot, amelyet félünk elzavarni csokolódással. A testünk talán nem is tud már szeretni, a szerelem jelei rajta csak ősi visszaütések.

Azért hiába félted a familiát. Nekünk már nem lesznek gyermekeink. Az ősi kriptában megfordíthatják a cimert, ha majd én is odakerülök vele a többiek mellé. A lelkünk meg, mint két meztelen, fehér szellem, ölelkezve bolyong majd tul az idők sodrán, míg a nagy Energia magába szivja őket, mint a nap a harmatot.

— Mindez nagyon szép, édes fiam, de minden szavad azt bizonyítja, hogy nem a mai világba való vagy. Öreg a véred s nem engedi észrevenned, hogy későn születted. Szemeid előtt most is az a rózsaszínű kód lebeg, ami XIV. Lajos korában olyan bájosá tette a világot s a modern élet fujtató zihálását nem veszed észre, mert elnémítják a menuett melódiák. Te nálad ter-

2. oldal.

most törekszik a többség és a melyre kereste az ellenzéki pártok közreműködését is, magában foglalja majd az elnöki jogkör szabályozását. Ez szigorított házszabály lesz, a mely biztosítja minden egyes képviselőnek jogait, de a rendetlenkedő és a renitens képviselőkre nézve is fokozatos, büntető határozatokat fog megállapítani. Benne foglaltatik majd, mint legvégső fokozat, a mandátum-fosztás rendszabályai is.

A manifesztum és a tanítótság.

Az ellenzék manifesztumot adott ki. Számít arra, hogy azt a magyar néptanítótság tart karokkal fogadja s a nép között — mert hisz „néptanítók” — szétosztva terjeszti.

Aki a dolgok mélyébe nem tekint, aki a közel multat elfeledte, csak az ihleti szentül, hogy az ellenzék szilárd, hű hazafiakból — s a munkapárt csupán Ephialtesekből áll.

A tanítótság nagyobb része azonban nem feledékeny. Eszünkben van egyes kuruczoknak Lipótrendje is, melynek fejében elveiket hamarosan szegre akasztották. Ezt a szegreakasztást a tanítók is megéreztek. Hiszen a kuruczoknak módjában állott a tanítói állással járó megélhetést úgy rendezni, amint azt a közérdek s a tanítók óhajtották. Nem tették meg. Pedig nem mondhatják, hogy a parlament csunka volt, hogy a jogrend meg volt szüntetve, hogy a delegáció vitte el a pénzt; gróf Tisza István sem gátolta meg őket abban, hogy a tanítók törvényét ne olyanok alkossák, amelyinél a tanítói állást biztosítani lehetne és kellene. A nyugdíjunk ügye évek hosszú során ott fekszik a min. asztalon; ha oly jó akarattal volt hozzánk az ellenzék, miért nem vette revízió alá akkor, midőn a hatalmon volt, hiszen akkor bele nem szóltott Tisza?!

meszette vált az, ami a maga korában csak más volt, mert uralkodott rajta az erős, hatalmas vér. De neked már a tested is hozzáfügomult a rokodó világ raffinált hangulataihoz.

Nyár végén kelt lepke vagy, csapongsz a langyos, bágyadt napfényben s egy napsütéses délelőtt kárpótól minden szélért, minden viharért, mely odacsapkod fához, falhoz s letörli szárnyaidról a zománcot.

Nem veszed észre, hogy az a nap, mely téged éltet, lenyugvó félben van és semmi sem gátolhatja meg elpihenését. Költészet a mi korunkban volt és a mai kor, bármennyire igyekezzék is költőiesnek látszani, temeti a költészetet.

Ez nem csoda, ez velejár a fejlődéssel. A költészethez első sorban valami bájos, jámbor tudatlanság kell és mentől kevesebb vívmánya a technikának. Ezért van, hogy ma már minden költemény anachronizmus.

Az a baj, hogy te nem mindezt nem látod be. Különös utakon haladsz s igazán szeretném tudni a végcélát, amely felé törsz. Bizonyára nagyon különbözik az a többiekétől, akik különféle eszközökkel és utakon, de mégis csak a boldogság felé igyekeznek.

Foltot ugyan tettek a tanítók foltos ruhájára, de azért a rongy csak rongynak maradt. Az ellenzék a koalíciós idő lejártával meg is érezte azt az elégedetlenség és csalatkozás alakjában fuvó szelet. Fázott s hogy meg ne fagyjon, segített rajta gróf Tisza István a tanítókra vonatkozó beszédjével. A szelet magára vonta, amiben szorgos szélhajtóként mellé állott az ellenzék. A nyilatkozatot gonosz szándékkal értelmezve, széfujta az országban, hadd lássa a tanítótság ki az oka annak, hogy a tanító nyomorog . . .

Hát Uram fia, mit is mondott Tisza István? Azt, amit a koalíciós kormány minden embere. Hiszen akkori időben az ellenzék is nyíltan hirdette, hogy a tanítói állás biztosítva van, hogy többé nincs nyomorgó tanító, hogy gróf Apponyi annyit tett a tanítóért, hogy örökös halálával kell lenniük iránta. Szóval: Eldorádóba juttatott minket.

Ilyen hírek és ilyen közvélemény mellett, ha már szóba kellett hoznia a tanítótságot, másképp nem is szólhatott. Hiszen hinnie kellett, hogy azon párt minisztere, aki mindig a tanítótságra utazott s azt eszközeül szerette volna használni, legjobb akarattal volt a tanítótság iránt, s azt minden anyagi teher alól fölszabadította . . .

Aki ismeri gróf Tisza István azt a jellemvonását, hogy bátran és nyíltan mondja ki, amit gondol, nem ütközhet meg azon a portverő nyilatkozatán. Hiszen bizonyára Geszt környékén is vannak oly tanítók, akik befolyásolták addigi nézetét. De azért, midőn ezekről alkotta meg véleményét, tudta azt is, hogy vannak tanítók, akiknek munkáját nem lehet eléggé megfizetni. Az általmi és magyar tanítók iránt akkor is, most is a legjobb véleménnyel volt és van.

Oly felnőttől, ki — ha nem is czukrosan — mindig azt mondja meg, amit érez, gondol: többet lehet várni, mint a folyton ígértől.

A magyar tanítótság látja azt a lejtőt,

— Hiába öregem, mi soha sem értjük meg egymást. Különböző a világunk, más a szemünk s te soha sem fogod megérteni a mi életünket. Rokokó világnak képzeld a világunkat, édeskes, francziás költészetnek a poezisztunkat. Tévedsz öregem. Mi már régen túl vagyunk XIV. Lajos korán, túl vagyunk a saját korunkon is. A vérünk gyorsabban élt, mint a többieké, akik majd csak pár évszázad múlva jutnak el oda, ahol mi most vagyunk. A mi világunkat és költészetünket éppen a technika fejlesztette ki, amely ma már minden kényelmet és finomságot megad, aminőről ti legfeljebb álmodni tudtok. Csak hogy az ember soha sem elégszik meg avval, amit kap; a ti álmodozásokat mi is folytatjuk, vágyódunk még nagyobb, még tökéletesebb finomság után. Most már a legkisebb disharmonia is bánt, mert idegesek vagyunk, túlfinomodottak.

A hangokban gyönyörködünk, a színekben és az illatokban; ezek együtt alkotják a hangulatot. A költészetünk nemsokára csak hangokból fog állani, szavakból, miknek értelme nincsen, de hangulatot fejdenek ki s így válnak érthetőkké.

A testi élettől nem törődünk. Rájöttünk

melyre szeretné az ellenzék a népet állítani, és tudja, hogy eszközül nem adhatja oda magát. Az ellenzék Lukács és Tisza fejét követeli. Ő maga nem bírja lefejezni; a nép bírná, de ehhez szükségesek a néptanítók! Ezeknek a józanabb gondolkozású része pedig arra nem kapható . . . A magyar néptanító cselekedeteit a hazaszeretet irányítja és nem a politikai kalandorság. Tudja, hogy a két fejnek tulajdonosában van annyi hazaszeretet, amennyitől nem kell féltetni ezt a hazát, mert őket is a sors e honhoz köti ép úgy, — sőt még jobban, mint a szegény embert.

Ertül V. ig. t.

Háboru.

A bolgárok 230.000 emberrel vettek részt a abban az ütközetben, melyet Lüle-Burgasznál vívtak meg a törökök keleti hadserege ellen. A hadvezetőség jóelőre felismerte ennek a harcnak a fontosságát és azért még kirk-kilissei ütközet előtt a nyugati hadseregből is több dandárt küldtek át a keleti hadsereghez, a kirk-kilissei ütközet után pedig az ott szenvedett veszteségek pótlására a Drinápolyt körülzáró bolgár hadseregből vonnak el annyi csapatot, amennyit csak nélkülözhettek. A bolgárok keleti hadserege ily módon megerősödve készült a lüle-burgaszi ütközetre. A törököknek Bunarhiszár ellen intézett támadása, valamint Baba-Eszkiből való visszavonulása arra kényszerítették a bolgárok bal szárnyát, hogy az eredeti tervtől elterőn előbb ütközzenek meg az előnyomuló törökökkel. Heves harc fejlődött ki és különösen az erdőben előnyomuló törökök támadtak nagy erővel a bolgár csapatokra.

Az anatóliai redif-csapatok igen hősiessé viselkedtek, a törökök folyton új és friss tartalékesapatokat küldtek az ütközetbe, de a bolgár seregnek végül mégis sikerült átőrní és visszavonulásra kényszeríteni őket.

a bölcsesség quintessenciájára, ami két szóban foglalható össze: minden mindegy. Nem érdemes élni, de nem érdemes meghalni sem. Azért mi valójában nem is élünk. Lebegünk az élet és halál határára, mint Mohammed koporsója ég és föld között.

Láthatod tehát, hogy nekünk nincs életcélunk. Hiányzik belőlünk az erő, nincs bennünk ambíció; nem törekszünk a boldogság után, mert többet tudunk és kevesebbet hiszünk, sem hogy boldogok lehetnénk.

Élünk a hangulatnak, míg el nem szólítanak bennünket innen. Azért nem követem a tanácsodat. Nekem jól esik e szerelem hangulata s a magamén kívül nem ismerek más érdekeket. Hadd haljon ki a familia, hírét-nevét csak lepje be a por, mint odakünn az utcákat a hó . . .

Egészen világos van már, öregem. Egy piros napsugár tánczol vidáman a homlokodon. Azt hiszem, már elég a beszédből; világosságban nem lehet vitatkozni. Adieu öregem!

MŰTRÁGYÁT (16% kálimsuperphosphat)

állandóan raktáron tart **WINKLER JÁNOS, Nagyenyeden.**

Itt is hasonló jelenség mutatkozott, mint a Kirk-Kilissénél. A törökök eleinte bátran mentek előre, kitűnően tartották magukat, de mikor akcióba lépett a bolgár főszereg, a török csapatok feloldódtak, pánik szállta meg a katonákat és fejvesztetten, minden rend nélkül mentek Csorlu felé.

Ezután következett a gyalogság támadása. A bolgár gyalogság példátlan halálmegegyezéssel vonult előre és vad menekülésre kényszerítette a török sereget. Katasztrófális vereség volt ez és a bolgár főhadiszálláson most már biztosan számíthatnak arra, hogy a törökök a csatálsai vonalait is elfogják veszíteni.

A janicsárok egykor rettenetes hadainak egyenes leszármazottjai szétzülve, tönkterve futottak az ellenség elől, a keletanatolai harcias kurdlovasság veszett futásában megbontotta a csatavonalban menő albán önkentéseket, a derekhadnak még tartalékban levő csapatait, aztán általános lett a kavarodás, az egész török sereg hanyatt-homlok menekült az Istrandsa-hegység őserdői közé, onnan pedig szétszórva délnek, a csatálsai földszancok és erődívenyek mögé. Ez az utolsó menedék Konstantinápoly előtt. És az ellenség mindenütt nyomában van a szétvert török seregnek.

Ha még egyszer erőre kap, csatarendbe áll és végveszedelmében szemben is fordul a bolgár sereggel a veszített csaták után kétségbeesett, magában nem bizó, szerencsétlen vezéreire nem támaszkodható ozmán haderő, csodának kellene történnie, a mely megfordítsa a hadiszerencsét és megállítsa diadalmas utján az előre nyomuló ellenséget, a mely már olyan közel van Konstantinápoly kapuihoz, hogy a török főváros népe megremegeg belé.

HIREK.

— Képviselőtestületi közgyűlés.

Nagyenyed város képviselőtestülete e hó 5-én kedden délután 3 órakor rendkívüli gyűlést tart. Nevezetesebb pontok: Jelentés a pénztárvizsgálatról. A Dr. Váradi orvosi és két főiskolai ösztöndíjának odaitétele tárgyában az ösztöndíj bizottság jelentése. Pénzügyminiszter leirata a város felmérése tárgyában. A Ganz villamossági r. t. kérése a szab. rend. 20 §-ának módosítása iránt. Bejelentése a Maros áradása által okozott károknak. Jelentés a virilhis névjegyzék kiigazításáról. Váradi-kertben nyitott utcák járdáinak kiépítése tárgyában beérkezett ajánlatok és javaslat az utca kiépítésére.

— A régi városháza átalakítása.

A szerdai értekezlet elé terjesztett és a városi főmérnök által készített tervet az értekezlet elvileg magáévá tette és egy bizottság küldött ki, mely a terven némi módosítást eszközöl. A terv szerint a bálterem az emeleten utcavonalban lesz elhelyezve, míg a mostani helye hivatalos szobákká alakíttatik át. Az épület földszinti részén üzlethelyiségek készülnek. A bálterem szélességben is, hosszúságban is 5—6 méterrel nagyobbra tervezetik. Mivel ez a hely színháznak nem alkalmas, anoak helyét és termét a közel jövőben készítik el.

— **Deli Ödön emlékezete.** A feledhetetlen emlékü derek minorita házfőnökünk, buzgó lelki pásztorunk, társadalmi életünk kedves és közszeretben állott tagjának, a hűséges jó barátunk aradi sírjára nagy-

enyedi jó barátai és igaz tisztelői halottak emléke ünnepe előtt egy szép fehér márvány emléket emeltek Róka József kir. tanácsos aradi pénzügyigazgató szíves közbenjárása mellett, ki felkérte az aradi plebánost a siremlék felszentelésére. Amely fájdalommal bucsuztunk el a hűséges, nemes gondolkodásával és ragaszkodásával páratlan jó barátától, éppen oly kegyelettel emlékezünk meg most is kis körünkben és lelkünkben mondunk áldást emlékére.

— **Kiváló műélvezetre** számíthat közönségünk f. hó 16-án az Oltáregylet által rendezendő hangverseny alkalmával, melyen Bagothai Lengyel Ernő fenomenális fiatal zongoraművész játékát és egy szintén szép jövőjű énekes Kovási Bretán Miklós dalait fogjuk élvezhetni. Bagothai Lengyel Ernő a múlt október havában Berlinben aratott fényes elismerést, onnan Londonba megy. Kovási is külföldről tér vissza. Mindkét fiatal művész előtt fényes jövő áll s mi örvendhetünk, hogy reményteljes pályájuk elején, de már is a külföld elismerésével halmozva jönnek körünkbe. A koncert a vármegyeház dísztermében lesz, részletes tájékozást jövő számunkban adunk. A fő rendezést özv. u. Kovács Józsefné és dr. Inczedy-Joksmán Ödön vm. főjegyző vállalták el, a mi jelentékeny biztosítéka a nemes czélu műélvezetnek, mely iránt máris kiváló érdeklődés nyilvánult meg közönségünk körében és a vidéken.

— **Kegyelet.** Mindszent napján a temetők megnépesültek. A kegyelet belső és külső jelei voltak láthatók a sírdombokon. Egy nap, a kiengesztelődés és szeretet napja! — A testületi kivonulás az Iparos Önképzőkör-é volt a róm. kath. temetőbe, az ott nyugvó Fánta József sírjához. Tudvalevő, hogy Fánta főtéri házat hagyta nevezett olvasókörnek. A kör minden esztendőben lerója kegyeletét a jó lelkü emberbarát emléke iránt. A sírnál a kör dalkara két meghatározaldalt énekelt Wohlfarth Lóricuz karnagy vezetésével, közben Borbély Aladár VI. e. tanítójelölt mondott emlékbeszédet, mely szép tartalmával és előadásával mély határu volt a gyűlekezetre. A dalkar énekelt még Dunai Albert hagyományozónál é. Albrechtovich Antal elnök sírjánál.

— **Kisiklott vonat.** Kolozs állomás előtti alagutnál szerdán délelőtt az 533. számú személyvonat hegycsuszamlás következtében kisiklott. Két személyszállító és három teherkocsi lefordult a töltésről és darabokra tört. Csak szerencsés véletlen, hogy emberáldozatot nem követelt a katasztrófa. Haláleset nem történt, de tizenkilenc sebesültet huztak ki a kocsik romjai alól. Négy sebesültnek az állapota válságos. Csutak Sándor ötödéves orvosnövendék láb-szártörést és súlyos zuzódásokat, Varga György fogtechnikus kulcsesont és bordatörést, Ungár Ida boka- és jobb lábszártörést, Szaniszló Györgyné vasuti pályáór felesége inszakkadást ez bokatörést szenvedett. A sebesülteket a kolozsvári sebészeti klinikára szállították, a hol rögtön megoperálták őket. Az államvasutak igazgatósága megindította a vizsgálatot, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

— **Könyvtár a közönség számára.** A Nagyenyedi Iparos Önképzőkör elnöksége tudatja Nagyenyed város és vidéke mélyen tisztelt közönségével, hogy ujan rendezett

nagy könyvtárát, mely közel 1500 drb. válogatott szépirodalmi és szakkönyvet tartalmaz, rendelkezésére bocsátja és könyveket olvasás végett kiad mindazoknak, kik évi 4 kor. tagsági díjat a kör pénztárába befizetnek.

— **Az Edison fényjáték színház** csötörtökön délután ifjusági előadást tartott, a tanulságos képekből kiemeljük a mértan a természetben, a gipszgyártást és a virágokat, az evezőverseny sportképet, a vidámak közül a Márius uti kalandjait, Bandika mint hajnövesztő, a kunyhó és palota gyermek életképet. Az esti műsor ugyanaz volt, kiegészítve még a Gar el Hama detektív történettel. Mindkét előadást nagy közönség nézte végig. Az új koncert villamos zongora a legszebb zenedarabokkal kísérte a nagy műsoru előadást. — A ma vasárnapi előadások slágerképe „Az árva milliói” megható dráma. A vidám képek egész sorát mutatják be, egyikbeu Linder Maxival a főszerepben.

— **A helybeli honvéd csapatok** szükségletének fedezésére 1913. évben szálitandó élelm. cikkekere nézve Nagyenyeden 1912. évi november hó 20-án d. e. 10 órakor a helybeli honvéd laktanya gazdasági hivatalában nyilvános versenytárgyalás fog tartatni.

x **Dürrmögő úr Kolozsváron.** Sebők Zsigmond országos híru maazkója, mint a Jó Pajtás-nak legújabb, október 27-iki számában olvassuk, Királyhágón tuli utazása során feleségestül megérkezett Kolozsvárra és most ott nézi a nevezetességeket, furcsa és bohókás kalandokat ér meg. Ugyanebben a számban találjuk még Benedek Elek versét, Nagy Endre kedves meséjét, Rudnyánszky Gyula verses meséjét a kis ködmönről, a kis krónika rovatban képet és cikket a háborúról, Gyula bácsi cikket a világító halakról, Kalivoda Kata szép rajzát, P. Ábrahám Ernő meséjét, Zsiga bácsi kedves mókáját, Szemere György nagy sikerü regényének folytatását. A rejtvények, szerkesztői izenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, fél évre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala Budapest IV., Egyetem-utca 4.

— **Világkönyvtár.** Egy rendkívül érdekes könyv jelent meg e gyűjteményben: Remy de Gourmont, a nagy költő és nagy tudós világhíru munkája: A szerelem fizikája. szexuális ösztönről szóló természettudományi tanulmány ez, amely mellé talán csak Stendhálnak a szerelemről írott nagy munkáját lehet állítani. Stendhal megadta a szerelem érzelmi dialektikáját, Gourmont itt leírja a szerelem mechanizmusát. Az egész állatország szerelmi élete, a szaporodás valamennyi formája, a szerelmi élet minden különössége elvonul előttünk. Egy nagyszerü szemü ember, akinek a látását semmi előítélet nem homályosítja el és semmi fölösleges prudéria nem fátyolozza be, nézi ebben a könyvben a természetet. A munka vászonkötésben 1 kor. 90 fillérért minden könyvesboltban kapható.

!!!	
TÖBB PÉNZE	
akkor lesz, ha nélkülözhetetlen, olcsó és	
tartós szöttesárukat	
CSAK IT	
nagyenyedi szötvögyárból	
VENE.	
Árjegyzék ingyen küldetk.	

A már világhírű Kolozsvári (Heinrich)

Szt László fertőtlenítő

PIPERE- SZAPPAN

175 7 -

kincset ér a háznál. Biztosan megóv minden ragályos betegségtől és a mellett remek illatával kiváló bőrfinomító anyaga folytán elsőrangú kosmetikai cikk.

Kapható mindenütt. Ára 70 fill.

GÉPOLAJ!

Értesítés!

Legközelebb üzembe jön

Amerikai rendszerű gépolajgyáram.

E nemből s így módon

legelső az egész ország területén.

Mindenfajta gép- és henger-olaj minden minőségben.

BENZIN fogyasztók

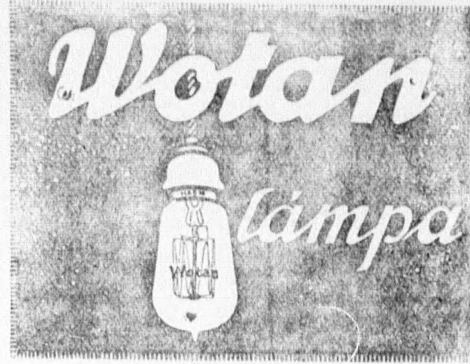
figyelmét ezúton vagyok bátor újonnan épített s a modern technika legújabb vívmányainak megfelelően felszerelt **benzinrektifikációm-ra** felhívni. Ezen készülék segítségével legelső minőségű finomított és kétszer tisztított, **motorbenzint, automobilbenzint, folttisztítóbenzint** több minőségben, teljesen szagtalanul, gyógytári célokra is, továbbá **gazolint** (világítási célokra), **hidrálit** (gőzfejlesztésre), **extraktív benzint** és **terpenin-pótlékokat** gyárthatok, mely elsőrendű termékeimet mérsékelt áron, pontos és gyors kiszolgálás mellett ajánlom tisztelt vevőimnek. — Legfinomabb **király- és szalonpetroleum!** Mindennemű ásványolajtermékek; **motorhajó olajok, mozdonyfűtő- és gépkenő-olajok!!** — **Tűzelő olajok!!** ■■■■■■

BARUCH-JEREMIAS

kőolajfinomítógyára Maros-Vásárhely.

Hírdetéseket

legutányosabban felvesz lapunk kiadóhivatala.

húzott drótszállal.

Törhetetlen!

Magyar

Siemens - Schuckert - művek

Budapest, VI, Teréz-körút 36.

299 3-5

ÉRTESETÉS!

Értesitem a t. enyedi közönséget, hogy a disznóvágási szezonra egy jó

hideg húsfüstölőt

állítottam fel, ennél fogva elfogadok húst füstölteni.

Tisztelettel

LACZKÓ SÁNDOR.

A gőzfürdő mellett.

315 2-3v

(Ifj. Szergely-féle ház.)

Az „Első Magyar Általános Biztosító Társaság“

nagyenyedi ügynöksége ez úton értesíti az érdeklődő közönséget, hogy a biztosítás összes ágaira (élet tűz, jég és betörés) vonatkozó díjfizetések **Földes Ede** ur könyvkereskedésében eszközölendők. Ugyanott a biztosításokra vonatkozó összes felvilágosítás okmegtudhatók.

Első Magyar Általános Biztosító Társaság
nagyenyedi ügynöksége.

Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár R.-T.

Az Osztrák-Magyar Bank mellékhelye.

<p>Részvénytőke 600.000 korona.</p>	<p>Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzüintézetek részvényeire. Vásárol és elad értékpapírokat. Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értéket kevés örzési díj mellett. Idegen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál. Váltókat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számíttat le. Állandó betétet a legkedvezőbb kamatláb mellett fogad el.</p>	<p>Tartalékalap 400.000 korona.</p>
<p>Az intézet hivatalos órái hétköznapokon: délelőtt 9—12 óráig, délután 3—4 óráig.</p>	<p>Üzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.</p>	

Egy nagy szoba

külön bejárat, esetleg butorozva (világítás és fűtéssel) azonnal kiadó Kovács Gyula-utczában épült új házban. Értekezhetni: **Bresztowszky Károly**, vagy **Földes Ede** urnál.

Elsőrangú szabás és munka!

Értesítés!

Van szerencsém tisztelettel becses figyelmét a városi és vidéki úri közönségnek felhívni, hogy külföldi utamról haza érkeztem, melyen bevásárlásaimat eszközöltem.

Elvállalok a legújabb divat szerint legkényesebb igényeknek megfelelő felső kabátokat, szalou-öltönyöket, angol, sacó és skót öltönyöket.

Angol öltönyöket már 60 kor. feljebb is, kedvező fizetési feltételek mellett is.

Dus választék őszi és téli angol, francia és hazai szövetekben, melyekből állandó nagy raktárt tartok.

N. é. úri közönség nagybecsű pártfogását kérve,

gyökök aláztos szolgája

GERŐ L., úri szabó.

254 11— Nagyenyed, Főter.

Gyászruhákat 24 óra alatt készítek!

Egy jó házból való FIU Földes Ede könyvkereskedésében felvétetik.

HIRDETÉSEK

Legolcsóbban a lap kiadóhivatalában vétetnek fel.

KÖHÖGÉS

rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **RÉTHY-fele pemetefű csukorkánál!**

Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és határozottan **RÉTHY**-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van. Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a Réthy név.

1 doboz ára 60 fill. Nagy doboz 1 kor.

291 2-6 Mindenütt kapható.

"Kollarit" bőrlemez

kaucsuk compositióval bevont ruganyos, viharbiztos és időálló szagtalan fedéllemez.

A jelenkor legjobb tetőfedőlemeze.

VÉGTELENÜL TARTÓS.

Régi zsindely-tetők átfedésére kiválóan alkalmas. Sem mázolni, sem mészlével bevonnani nem kell.

Kapható:
SCHOPPELT és BAUER
vaskereskedőknél
NAGYENYED.

270 7-15 v

A „Nagyszzebeni Általános Takarékpénztár“

földbirtokra és szilárd anyagból épült bér- és lakházakra előnyös feltételek mellett a tőketörlesztést és a kamatokat magukban foglaló félévi egyenlő részletekben visszafizetendő

törlesztéses kölcsönöket

1000 koronán felüli összegekben 10—50 évi időtartamra nyújt.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények **Lingner György** ur által nyújtandók be.

Bővebb felvilágosításokkal szolgál:

LINGNER GYÖRGY Nagyenyed. Telefon 15.

forduljon minden érdeklődő, ki súlyt fektet elsőrendű fajtisza anyagra

Gyümölcsfacsemeték

sétányfák, díszcserjék, tülevölők, kertésznövények, boggyógyümölcsök stb.

Szőlőoltványok

elsőrendű áru európai és amerikai szőlőgyökere vesszők. (Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen)

FISCHER és Társai

faiskolák és szőlőoltványtelepek.

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés.

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG

és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 és 2 K.
Próbadoboz 50 fill.

Kapható gyógytárakban és drogériákban.

Éljen!

Egger-mellpasztilla csak hamar meggyógyított.

Fő- és szétküldési raktár: **Dr. EGGER LEÓ és EGGER I.** Budapest, VI., Révai-u. 12.

Kapható: Nagyenyeden: U. Kovács József és Schuller Viktor gyógytárában.
Gyulafehérvárt: Frölkeh Oszkár, Vlád Virgil és Vértes Miklós gyógytárában.